Janvāris
Balto taku mēnesis

Atmini mīkliņu!

Ziemā kalta nagla. *(Lāsteķa)*
Kas tā par puķi, kas zied tikai ziemā? *(Leduspuķe)*
Pašai cimdu nav, citiem dod. *(Aita)*
Balts kā sniegs, nav sniegs, gards kā medus, nav medus. *(Cukurs)*

Caur kādu stiklu upēs, zivis uz debesīm ziemā skatās? *(Ledus)*
Zila, tumša vilnaine, pilna uguns dzirkstelēm. *(Debesis un zvaigznes)*
Kas iet bez kājām un nenāk atpakaļ? *(Laiks)*
Četri viena tēva bērni, cits no cita ātri bēg. *(Gadalaiki)*
Vīri stāv, mati šņāc. *(Koki vējā)*
Kurā mežā nav lapu? *(Skujkoku mežā)*
Divas māsas: viena balta, otra zaļa; kad viena nāk, otra bēg. *(Ziema un vasara)*
Kas bez baļķiem un bez dēļiem uztaisa tiltu? *(Sals)*
Ziemu strādā, vasaru guļ. *(Ragavas)*
Divas māsiņas blakus tek, nekad kopā nesatek. *(Ragavu slieces)*
Kniebj tev ausīs, kniebj tev degunā, bet tu viņu ne redzi, ne dzirdi. *(Aukstums)*
Mazi, balti putniņi, kur skrien, tur metas. *(Sniegpārslas)*
Pilns sieks sudraba naudas, zelta rublis vidū. *(Debesis un zvaigznes, mēness)*
Ne roku, ne kāju, bet taisa māju. *(Sniegputenis)*
Ne cirsts, ne ēvelēts, bet gluds kā stikls. *(Ledus)*
Kas ziemu stāv vienā kreklā? *(Lapu koki)*
Zila pļava, baltas aitas, divi zelta ganītāji. *(Debesis un zvaigznes, mēness, saule)*
Balts atnāk, melns aiziet. *(Sniegs)*
Kapeika uz kapeikas, naudas ne graša. *(Egle un čiekuri)*
Pieci brāļi pa vienām durvīm ienāk, bet katrs savā istabā paliek. *(Roka cimdā)*

izdomā savu mīklu par ziemu, sniegu, sarmu, salu, ledu, ziemas sporta veidiem ...

Putni ziemā

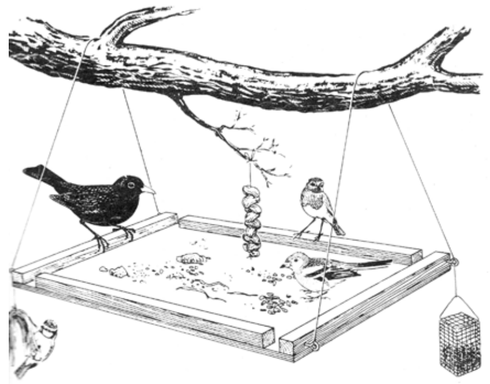

Ziemā, sniegā un salā, putniem nav viegli atrast barību. Barojot putnus, mēs palīdzam tiem pārciest ziemu. Tomēr svarīgi atcerēties, ka mēs esam atbildīgi par to, ko pieradinām. Sākot putnus barot, tas jādara regulāri, līdz pat pēdējiem sniegiem. Ja putniem ierastajā laikā barotavā nav barības, tie nemeklē to citur, bet gan gaida, līdz ir par vēlu.

Visbiežākie viesi pie putnu barotavām ir lielās zīlītes, zilzīlītes, cekulzīlītes, purva un pelēkās zīlītes, mājas un lauku zvirbuļi, dzilnīši, dižraibie dzeņi, melnie meža strazdi, kā arī mājas baloži, žagatas un sīļi.

Izvēloties vietu, kur uzstādīt barotavu, svarīgi, lai tai klāt netiktu kaķis un citi nevēlami viesi.

Sākumā, kad laiks nav pārāk auksts, putnus cienā ar vieglāku barību - auzu pārslas sajauc ar nelielu daudzumu eļļas. Tā putniņi joprojām turpina meklēt savu dabīgo barību – salasa aiz koka mizas aizlīdušus kukaiņus, tostarp arī dārza kaitēkļus, apēd dažādas augu sēkliņas.

Bet ziemas salā pašā laikā ir nesālīts, nežāvēts speķis un kausēti tauki, saulespuķu sēklas, zemesrieksti un cita trekna barība. Zīlītes un zvirbuļi ir diezgan neizvēlīgi un nesmādējot ēdīs gandrīz visu. Kaltēti augļi, piemēram, rozīnes, garšos melnajiem meža strazdiem, ābolus, bumbierus un citus augļus arī iecenījuši strazdi, zīdastes un zīlītes. Laba barība var būt arī kaņepes, linsēklas, miežu putraimi, grūbas, prosa, vārīti zirņi un pupas u. c. Sadrupināta, eļļā mērcēta maize piemērota nelielā daudzumā, jo tās uzturvērtība ir samērā zema. Svarīgi atcerēties arī to, ka putnu barība nedrīkst būt sālīta, jo sāls ir putniem bīstams!

Kā veidojas sniegpārsliņas un kāpēc nav divu vienādu sniegpārsliņu?

Sniegpārsla ir ledus kristālu kopums, kas izveidojas, kamēr pārsla krīt lejup cauri mākoņiem. Lielas, labi veidotas pārslas parasti ir plakanas, ar sešiem izteikti līdzīgiem, simetriskiem stariem. Pati unikālā forma ir atkarīga no temperatūras un gaisa mitruma, kādā tā veidojas.

Parasti vielām ir trīs agregātstāvokļi, kuri pāriet viens no otra – gāzveida, šķidrais un cietais, ko viela parasti maina minētajā secībā. Bet, veidojoties sniegpārsliņām, šķidrais stāvoklis tiek apiets - ūdens tvaiki (ūdens gāzveida stāvoklī) nonāk gaisā, un izlaižot šķidro agregātstāvokli, ūdens uzreiz pāriet cietā stāvoklī. Tas liek sniegpārsliņai augt ļoti strauji.

Sniegpārsliņu atšķirīgo formu veidošanos nosaka laika apstākļi. Salīdzinot dažādas sniegpārsliņu formas, var ievērot, ka tās tiecas uzzīmēt vienu un to pašu attēlu – sešskaldņu kristālisko formu, bet tā kā sniegpārsliņas veidojas ļoti strauji, tad nepaspēj izveidot 6 kantītes, bet tikai 6 ribiņas. Lai arī visas pārslas tiecas izveidot pilnīgu zīmējumu, nav divu vienādu pārslu – viena paspēj izaugt vairāk, cita mazāk, citai maliņa pakūst, citai kāds stariņš nepagūst izveidoties.

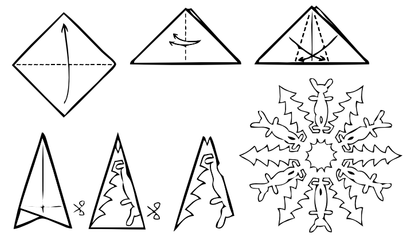

izgriez no papīra

Iemācies atšķirt!

Egles un priedes aug gan mežā, gan apstādījumos pie mājām, parkos. Iemācies viegli atšķirt egli no priedes! Palūdz audzinātājai parādīt egles un priedes čiekuru!

Egle

Eglēm skujas aug atsevišķi. Egļu skujas ir asas, cietas, četršķautņainas, zaļas, 1 līdz 2,5 cm garas, egļu čiekuri ir 10 līdz 15 cm gari. Egle ir ēncietīga.
Augstākais mērītais koks Latvijā ir Sautas kalna egle Nurmižu rezervātā, Rīgas rajona Siguldas novadā. 3,04 metrus resnais koks sasniedz 45,2 metru augstumu.
Egles Ziemassvētkos nes mājās un izgrezno.

Zaļa māte, sarkani bērni. *(Egle ar čiekuriem)*

Priede

Liela, gara māmiņa, simts adatu mugurā.
(Priede)

Skujas ir sakārtotas pušķos. Priedēm pušķos ir 2 skujas, tās ir 5 līdz 8 cm garas, zilganzaļas, nedaudz savērptas.
Priedei patīk saule – tā cenšas pēc iespējas ātrāk rauties uz augšu saulei pretim.
Ventspils rajona, Usmas pagastā, pie Stendes upes aug lielākā priede Latvijā - Allu priede, kuras stumbra apkārtmērs ir 4,4 m un augstums 24 m.

Kādus vēl skujkokus tu zini?
Kas ir šis koks?

Sameklē

atšķirības

kurai eglītei nav pāra?

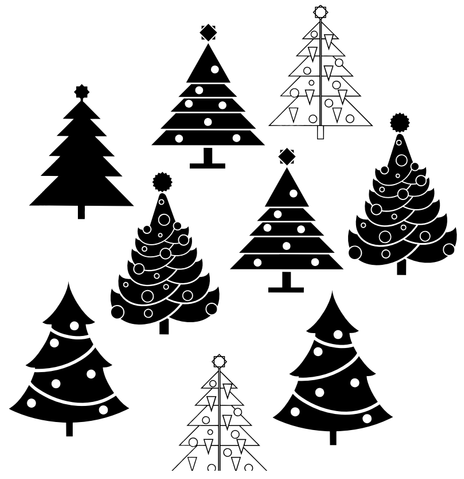

Izkrāso

un izdomā īsu stāstiņu

Daudz laimes!

šomēnes apsveicam: